Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра історії зарубіжної літератури і класичної філології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан
філологічного факультету
_____ Євгенія ЧЕКАРЕВА
«__» червня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Модернізм у російській прозі 1920–30-х рр.

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 03 «Гуманітарні науки»

спеціальність 035 «Філологія»

освітня програма «Мова і література (російська), літературне редагування і створення контенту»

спеціалізація 035.034 «Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – російська»

вид дисципліни вибіркова

факультет філологічний

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою філологічного факультету

«26» червня 2024 року, протокол № 15

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Шеховцова Тетяна Анатоліївна, доктор філологічних наук, професор закладу вищої освіти.

Програму схвалено на засіданні кафедри слов'янської філології

Протокол від «20» червня 2024 року № 15

Завідувач кафедри Людмила ПЕДЧЕНКО

_____ Педченко Л.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньої (професійної) програми (керівником проєктної групи) «Мова і література (російська), літературне редагування і створення контенту»

Гарант освітньої (професійної) програми (керівник проєктної групи)
Тетяна ШЕХОВЦОВА

_____ Шеховцова Т. А.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією філологічного факультету

Протокол від «25» червня 2024 року № 9

Голова науково-методичної комісії Марія БОБРО

_____ _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни за вибором **«Модернізм у російській прозі 1920-30-х рр.»** складена відповідно до

освітньо-професійної програми підготовки першого **(бакалаврського)** рівня вищої освіти

спеціальності **035 «Філологія»**

спеціалізації **035.034 «Слов'янські мови і літератури (переклад включно), перша – російська»**

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни **«Модернізм у російській прозі 1920-30-х рр.» -** підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі літературознавства, з'ясування студентами специфіки втілення модерністських тенденцій в прозі російських письменників 1920-30-х років, поглиблення знань про закономірності літературного процесу першої третини XX століття, про сучасні методики аналізу поетики прози, вироблення навичок самостійного наукового дослідження, а також оволодіння загальними і фаховими компетентностями, необхідними для дослідження зазначених художніх феноменів і для майбутньої практичної діяльності студентів-філологів:

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність діяти із соціальною відповідальністю, розуміти основні принципи буття людини, природи, суспільства.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, зокрема для вирішення стандартних завдань у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Уміння пропонувати свої послуги на ринку праці, укладати договір, співпрацювати з фахівцями, спілкуватися у професійному середовищі тощо.

ЗК 5. Здатність працювати в міжнародному контексті; розуміння культур та традицій інших країн.

ЗК 6. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 7. Здатність адаптуватися до нових ситуацій, генерувати нові ідеї.

ЗК 8. Дотримання етичних принципів як з точки зору професійної чесності, так і з точки зору розуміння можливого впливу досягнень з філології на соціальну сферу.

ЗК 9. Здатність інтерпретувати інформацію в усній формі, перекладати та реферувати її письмово.

ЗК 10. Здатність усно та письмово спілкуватися українською та російською мовами.

ЗК 11. Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній діяльності, опрацьовувати фахову літературу рідною та іноземною мовою.

ЗК 12. Набуття гнучкого мислення, відкритість до застосування філологічних знань в широкому діапазоні можливих місць роботи та повсякденному житті.

Фахові компетентності

ФК 1. Здатність володіти базовими знаннями в галузі професійно-орієнтованих гуманітарних наук в обсязі, необхідному для здійснення професійної науково-дослідної та викладацької діяльності.

ФК 3. Здатність розуміти процеси розвитку мовних і літературних процесів, їх зв'язку з суспільством, уміти використовувати ці знання в педагогічній діяльності.

ФК 4. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 5. Розуміння основних проблем дисциплін, що визначають конкретну філологічну галузь, їх взаємозв'язку в цілісній системі знань.

ФК 6. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК 7. Здатність реалізовувати знання з основних понять і концепцій сучасної мовознавчої і літературознавчої науки, вільно оперувати мовознавчим та літературознавчим матеріалом.

ФК 8. Здатність створювати усні й письмові тексти різних жанрів і стилів державною, російською та іноземними мовами.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Для досягнення мети необхідно вирішити такі завдання:

ознайомити студентів з історією вивчення літературного процесу першої третини ХХ століття; ввести їх в коло сучасних, актуальних і дискусійних проблем осмислення літератури пізнього модернізму; схарактеризувати продуктивні ракурси розгляду художніх творів досліджуваного періоду;

• познайомити студентів з історією дослідження поетики літературних творів і новітніми науковими працями, присвяченими сучасним ракурсам аналізу художньої прози;

• сформувати вміння використовувати довідкову, наукову літературу; виробити навички конспектування і реферування наукової літератури; засвоїти правила користування ЦНБ і інтернет-ресурсами;

• навчити складати бібліографію до кваліфікаційної роботи;

• сформувати у студентів професійний підхід до наукового аналізу прозаїчних художніх текстів;

• освоїти різні методики аналізу прозових творів (цілісного, мотивного, интертекстуального, міфопоетичного, порівняльного, типологічного аналізу), допомогти семінаристам вибрати адекватну методику аналізу розглянутих в кваліфікаційній роботі творів;

• засвоїти правила оформлення кваліфікаційної роботи;

• виробити навички ведення наукової дискусії, презентації результатів дослідження та захисту кваліфікаційних робіт.

навчити орієнтуватися у вивченні й оцінці джерел для подальшого використання отриманих даних у науковому дослідженні;

сприяти виробленню у студентів здатності коректного критичного осмислення джерел;

поглибити теоретичні знання відповідно до обраної теми; сформувати вміння застосовувати теоретичні знання при вирішенні поставлених питань;

розвинути творчі можливості, самостійність, відповідальність.

1.3. Кількість кредитів: денна форма навчання – 4+3 =7 кредитів

1.4. Загальна кількість годин: денна форма навчання – 210 годин.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	
Семестр	
7–8-й	
Лекції	
0 год.	
Практичні, семінарські заняття	
50 год.	
Лабораторні заняття	
0 год.	
Самостійна робота	
160 год.	
Індивідуальні завдання	
0 год.	

У разі викладання дисципліни у малочисельній групі кількість годин, відведених на лекції, практичні, семінарські та лабораторні заняття скорочується до 70% від вказаних у таблиці 1.5., а кількість годин самостійної роботи відповідно збільшується.

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких програмних результатів навчання:

ПРН 1. Розрізняти світобачення і світорозуміння кожної культурно-історичної епохи, орієнтуватися у полікультурному середовищі; усвідомлювати різноманітність культурних традицій, сучасні підходи до мультикультуризму і культурного багатоманіття.

ПРН 2. Вміти самостійно набувати знання в різних галузях сучасної науки та застосовувати їх у професійній діяльності; вміти працювати автономно та в колективі.

ПРН 3. Вміти здійснювати фахову комунікацію рідною, державною та іноземною мовами.

ПРН 4. Вміти працювати з інформацією: інтерпретувати, перекладати та реферувати її в усній та письмовій формі.

ПРН 5. Володіти базовими знаннями з філологічних наук; вільно володіти мовознавчою та літературознавчою метамовами; вміти аналізувати мовні та літературні явища; вміти використовувати досягнення сучасної лінгвістики, літературознавства та перекладознавства.

ПРН 6. Аналізувати російські та українські тексти різних типів; розпізнавати семантично споріднені морфологічні та синтаксичні явища в російській і українській мовах з метою професійних дій при перекладі з обох мов; виконувати переклад з російської мови на українську та з української мови на російську.

ПРН 9. Знати методи та інструментальні засоби комп'ютерних технологій пошуку, обробки, подання, зберігання і захисту наукової інформації.

ПРН 10. Вміти користуватися системою Windows, офісними технологіями (MS Office), додатковими пакетами, системами оптичного розпізнавання, програмами статистичної обробки текстів.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Сучасна літературознавча методологія дослідження прозового тексту (7 семестр).

Тема 1. Предмет та завдання семінару. Протягом другого року роботи у спецсемінарі студенти мають вивчити наукову літературу, присвячену актуальним та спірним проблемам вивчення літературного процесу 1920-30-х років, статті та монографії з творчості обраних авторів. Вивчаються різні підходи до аналізу літературного твору, теорія та методика мотивного, інтертекстуального, порівняльного та міфопоетичного аналізу прозових творів. Результатом другого етапу роботи є бакалаврське дослідження.

Тема 2. Теорія та методика мотивного, наративного, інтертекстуального, інтермедіального аналізу. Реферування наукової літератури за темою.

Тема 3. Теорія та методика міфопоетичного аналізу. Неоміфологізм у літературі XX ст. Реферування літератури з проблем міфопоетики.

Тема 4. Складання бібліографії до бакалаврських робіт; обговорення планів бакалаврських робіт, визначення напряму та методики розробки тем, шляхів аналізу творів, обраних для самостійного вивчення.

Розділ 2. Дискусійні проблеми та продуктивні ракурси вивчення прози російського модернізму 1920-30-х років (8 семестр)

Тема 1. Реферування наукової літератури, присвяченої закономірностям розвитку російського постсимволізму та прози 1920-30-х років.

Тема 2. Написання та обговорення кваліфікаційних робіт. Оформлення бібліографії та посилань у тексті.

Тема 3. Підготовка доповідей на наукову студентську конференцію. Культура ведення наукової дискусії. Здобуття навичок, необхідних для презентації результатів дослідження та ведення наукової дискусії під час підготовки доповідей на студентську наукову конференцію та участь у ній, а також обговорення дипломних робіт на семінарських заняттях та під час передзахисту дипломних робіт на кафедрі.

Тема 4. Написання та обговорення авторефератів бакалаврських робіт, підготовка до їхнього захисту. Написання анотацій. Техніки і прийоми презентації.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Сучасна літературознавча методологія дослідження прозового тексту												
Тема 1. Предмет и завдання семінара	4		2			2						
Тема 2. Теорія и методика мотивного, наративного, інтертекстуального, інтермедіального аналізу. Реферування наукової літератури за темою.	54		14			40						
Тема 3. Теорія та методика міфопоетичного аналізу. Неоміфологізм у літературі XX ст. Реферування літератури з проблем міфопоетики.	54		14			40						
Тема 4. Складання бібліографії до бакалаврських робіт; обговорення планів бакалаврських робіт, визначення напряму і методики разробки тем, шляхів аналізу творів.	8		2			6						
Разом за розділом 1	120		32			88						
Розділ 2. Дискусійні проблеми та продуктивні ракурси вивчення прози російського модернізму 1920-30-х років												
Тема 1. Реферування наукової літератури,	28		6			22						

присвяченої закономірностям розвитку російського постсимволізму і прози 1920-30-х років												
Тема 2. Написання та обговорення бакалаврських робіт	36		6			30						
Тема 3. Підготовка доповідей на студентську наукову конференцію. Культура ведення наукової дискусії	14		4			10						
Тема 4. Написання та обговорення авторефератів бакалаврських робіт, підготовка до захисту	12		2			10						
Разом за розділом 2	90		18			72						
Усього годин	210		50			160	210	2				

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	
1	Предмет і завдання семінару	2	
2	Теорія и методика мотивного, наративного, інтертекстуального, інтермедіального анализа. Реферування наукової літератури за темою.	28	
3	Теорія і методика міфопоетичного аналізу. Неоміфологізм у літературі ХХ ст. Реферування літератури за проблемами міфопоетики	6	
4	Складання планів і бібліографії до бакалаврських робіт	2	
5	Обговорення кваліфікаційних робіт	6	
6	Підготовка доповідей на студентську наукову конференцію	4	
7	Обговорення авторефератів кваліфікаційних робіт, підготовка їх до захисту	2	
	Разом	50	

5. Завдання для самостійної робота

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Вивчення наукової літератури	88	
2	Складання планів і бібліографії до бакалаврських робіт.	14	

	.		
3	Написання кваліфікаційної роботи	40	
4	Підготовка доповідей на наукову студентську конференцію	10	
5	Написання авторефератів кваліфікаційних робіт, підготовка до їх захисту. Написання анотацій.	8	
	Разом	160	

6. Індивідуальні завдання

Не передбачені навчальним планом

7. Методи навчання

Бесіда, проблемний метод, дослідницький, евристичний, пояснювально-ілюстративний методи.

8. Методи контролю

Поточний контроль, підсумковий контроль (у 7-му сем.), семінарські заняття, бакалаврська робота (у 8-му сем.), перевірка конспектів наукової літератури, бібліографії, автореферата.

Поточний контроль. Оцінюється ступінь активності студента на практичних заняттях семінару, його готовність до заняття, повнота та вичерпність відповідей, активність, своєчасність у виконанні індивідуального-дослідного завдання (кваліфікаційної роботи), рівень опрацювання відповідної літератури з обраної теми, грамотність у постановці завдань роботи, ступінь її адекватності, вміння опрацювати фактичний матеріал з обраної теми та належним чином його проаналізувати, зробити логічні висновки тощо. Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку на підставі зробленого студентом протягом семестру (7-й семестр) і подання завершеного варіанту кваліфікаційної роботи наприкінці 8-го семестру.

9. Схема нарахування балів

Залік (у сьомому семестрі) – 100 балів. Кваліфікаційна робота (у восьмому семестрі) – 100 балів.

Критерії оцінювання (залік) за сумою балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру

90–100 балів (відмінно) / зараховано виставляється студентові за умови обов’язкового відвідування занять, активної участі у дискусіях, успішного складання підсумкового контролю, що засвідчують його вільне знання всіх рекомендованих для прочитання текстів, оперування літературознавчою термінологією, вміння інтерпретувати твір із залученням історико- літературного контексту; логічно, аргументовано, вичерпно й грамотно відповідати на поставлені питання без змістових і фактичних неточностей.

80–89 балів (добре) / зараховано виставляється студентові, якщо він відвідував заняття, аргументовано відповідав на питання, успішно склав підсумковий контроль, проте припускався окремих помилок у певних видах контролю, аналіз художніх текстів є недостатньо глибоким.

70–79 балів (добре) / зараховано може бути виставлена студентові, якщо він переважно сумлінно відвідував заняття, брав активну участь у дискусії, склав підсумковий контроль, але майже в усіх видах роботи наявні неточності, відповіді є недостатньо аргументованими, аналіз текстів і окремі висновки – поверховими.

60–69 балів (задовільно) / зараховано виставляється викладачем, якщо студент мав поодинокі пропуски при відвідуванні занять, виконав самостійну роботу й склав підсумковий контроль, проте недостатньо активно брав участь у навчальному процесі, відповіді студента є не завжди вичерпними, аргументованими, мають принципові неточності, недостатньо ілюстративні, знання художніх текстів є неповним, відтак інтерпретація літературних творів є поверховою й нецілісною.

50–59 балів (задовільно) / зараховано виставляється, коли студент має пропуски занять; склав підсумковий контроль, проте важко орієнтується в навчальному матеріалі, знання з курсу є вибірковими, фрагментарними, відповіді – переважно неглибокими, недостатньо аргументованими, мають фактичні неточності.

0–49 балів (незадовільно) / не зараховано виставляється, якщо студент пропустив значну частину занять, майже не володіє матеріалом навчального курсу, не демонструє знань художніх тестів для обов'язкового прочитання, виклад матеріалу позбавлений логіки й аргументованості.

Підсумковий семестровий контроль у формі заліку без виконання залікової роботи (за поточними балами протягом семестру)

7 семестр

Поточний контроль та самостійна робота					Сума
Розділ 1					100
Т1	Т2	Т3	Т4		
4	32	32	32		

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку, або екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 20 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою
	для заліку
90 – 100	зараховано
70–89	
50–69	

1–49	не зараховано

10. Рекомендована література

НАВЧАЛЬНА ТА ДОВІДКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Іванишин П. В. Теорія будови та інтерпретації літературного твору: навч. посібник. Дрогобич: РВВ ДДПУ, 2009. 78 с.
2. Літературознавчий словник-довідник / Р.Т. Гром'як, Ю.І. Ковалів та ін. Київ: ВЦ «Академія», 1997.
3. Лексикон загального та порівняльного літературознавства ; [за ред. А. Волкова, О. Бойченка, І. Зварича та ін.]. Чернівці: Золоті литаври, 2001. 636 с.
4. Матвєєва Т.С. Курсова, кваліфікаційна робота: етапи виконання, структура, правила оформлення, норси бібліографічного опису: навчально-методичний посібник для студентів філологічного факультету 2-ге вид., доопрац., випр. й доп. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2018. 64 с.
5. Моклиця М. В. Основи літературознавства: посібник для студентів філологічних факультетів. Тернопіль: Підручники & посібники, 2002.
6. Теорія літератури: Підручник / За наук. ред. Олександра Галича. Київ: Либідь, 2001, 2005, 2006.
7. Ференц Н.С. Основи літературознавства. Київ: Знання, 2011. 432 с. (Вища освіта XXI століття)

НАУКОВА ЛІТЕРАТУРА
Основна

8. Бовсунівська Т.В. Основи теорії літературних жанрів: монографія. Київ, 2008. 519 с.
9. Гіршман М.М. Проблеми цілісного аналізу художньої прози (Ритмічна організація прозового художнього цілого): Навч. посібник. Донецьк, 1973. 45 с.
10. Кеба А. В. Андрей Платонов и мировая литература XX века: типологические связи. – Каменец-Подольский: Абетка-Нова, 2001Копистянська Н.Х. Час і простір у мистецтві слова: монографія. Львів, 2012. 344 с.
11. Корабльова Н. В. Інтертекстуальність літературного твору: навч. посібник. Донецьк, 1999.
12. Корниенко О. А. Мифопоэтическая парадигма русской прозы 30-х годов XX века: Векторы эстетического поиска в литературе метрополии и зарубежья: монография. Київ: Логос, 2006. 332 с.
13. Лотман Ю.М. Структура художественного текста. М.: Искусство, 1970.
14. Минц З.Г. О некоторых «неомифологических» текстах в творчестве русских символистов // Учен.зап. Тартуск.ун-та.– Вып.459: Творчество А.А. Блока и русская культура XX века: Блоковский сб.Ш.– Тарту,1979.– С.76–121.

15. Моклиця М. Модернізм у творчості письменників ХХ століття. Луцьк, 1999.
16. Наливайко Д. Про співвідношення «декадансу», «модернізму», авангардизму // Слово і час. 1997. № 11-12. С.44-48.
17. Нямцу А.Е. Миф и легенда в мировой литературе: теоретические и историко-литературные аспекты традиционализации. – Черновцы, 1992.
18. Нямцу А. Е. Традиционные сюжеты, образы, мотивы: Статьи. Черновцы, 2001.
19. Нямцу А. Миф. Легенда. Литература (теоретические аспекты функционирования). – Черновцы: «Рута», 2007.
20. Просалова В., Бердник О. Інтертекстуальність художнього тексту. Донецьк, 2010.
21. Рева-Лєвшакова Л. В. Наративні стратегії Вольфа Шміда // Scientific notes of V. I. Vernadsky Taurida National University", Series: "Philology. Journalism". 2022. № 6, p. 39-43. URL: https://philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2022/6_2022/part_2/7.pdf
22. Русін Р. Художній образ: від класики до постмодерну: монографія. Київ: Київський нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, 2015. 206 с.
23. Силантьев И.В. Поэтика мотива. М.: Языки славянской культуры, 2004.
24. Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ століття; [за ред. М. Зубрицької] ; [пер.]. Львів : Літопис, 1996. 634 с.
25. Бахтин М.М. Автор и герой в эстетической деятельности // Бахтин М.М. Эстетика словесного творчества. – М., 1979, – С. 7–180.
26. Бахтин М.М. Формы времени и хронотопа в романе: Очерки по исторической поэтике // Бахтин М.М. Вопросы литературы и эстетики: Исследования разных лет. – М., 1975. – С. 234–407.
27. Мелетинский Е.М. Поэтика мифа. М.: Наука, 1976.
28. Ханзен-Леве А. Русский символизм: Система поэтических мотивов: Ранний символизм. СПб.: Академ. проект, 1999.
29. Ханзен-Леве А. Русский символизм: Система поэтических мотивов: Мифопоэтический символизм начала века: Космическая символика. СПб.: Академ. проект, 2003.
30. Русская литература. Исследования: сб. науч. тр. Вип. 1- 15. Київ, 2000-2013.
31. Русская филология. Вестник Харьковского национального педагогического университета им. Г. С. Сковороды. Харків, 1994-1921.
32. Шеховцова Т. А. Проза Л. Добычина: Маргиналии русского модернизма. Харків: ХНУ, 2009

Допоміжна

1. Бовсунівська Т. Когнітивна жанрологія і поетика: монографія. Київ, 2010. 180 с.
2. Боярчук О. Між реальністю і грою (Ігровий аспект в «експериментальній» прозі 20-х років ХХ століття) // Літературознавчі обрії. 2002. Вип. 3. С. 83–88.
3. Корниенко О. А. Типология форм игровой поэтики в литературе / О. А. Корниенко // Актуальні проблеми слов'янської філології: Меж вуз.зб. наук. ст. –

Донецьк: ТОВ «Юго-Восток, ЛТД», 2009. – Вип.XX: Лінгвістика і літературознавство. – С.436–450.
4. Мітосек З. Теорії літературних досліджень / пер. з пол. В. Гуменюк. Сімферополь, 2003. 407 с.
5. Graham A. Intertextuality. London and New York. 2017.
6. Juvan M. History and Poetics of Intertextuality. Trans. T. Pogačar. Indiana: Purdue University Press, 2008.
7. Kristeva J. «Nous deux» or a (hi)story of intertextuality. Romanic Review. 93, 1/2. 2002.
8. Kristeva J. Desire in Language: A Semiotic Approach to Literature and Art. URL: https://www.english.cam.ac.uk/cmt/wp-content/uploads/2012/10/kristeva-bounded.pdf
9. Mambrol N. Julia Kristeva: Intertextuality. 2016. URL: https://literariness.org/2016/03/22/julia-kristeva-intertextuality/
10. Prince G. Dictionary of Narratology Revised Edition/ University Nebraska Press: Lincoln & London, 1987. 126 p.
11. Schmid W. Elemente der Narratologie. 3., überarb. und erw. Auflage. de Gruyter, Berlin/ Boston, 2013.

12.Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

1. http://chtyvo.org.ua
2.

2. https://www.ukrlib.com.ua

1. http://diasporiana.org.ua/
2. http://litmisto.org.ua/?page_id=3250
3. http://1576.ua/books
4. Наукова електронна бібліотека періодичних видань НАН України http://dspace.nbuv.gov.ua/
5. Наукова періодика України http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21CNR=20&Z21ID=#gsc.tab=0
6. Наукова періодика України http://journals.uran.ua/
7. Теорія літератури: http://papusha.at.ua/index/0-6